

SAMÖ 2008 - 2010

Långsiktig inriktning av KBM:s
samverkansövningar

Ann-Charlotte Engström
2006-04-25
Dnr. 0300/2006

**KRISBEREDSKAPS
MYNDIGHETEN**

Förord

Att öva är en av de viktigaste åtgärderna för att utveckla samhällets förmåga att hantera kriser. I propositionen (2005/06:133) Samverkan vid kris – för ett säkrare samhälle skriver regeringen att ambitionen när det gäller övningar bör höjas. Det är viktigt att krishanteringssystemets aktörer har förmågan att samverka, samordna och informera vid krissituationer liksom att bedöma en situation och fatta beslut trots att stor osäkerhet råder om vad som har inträffat. Kunskap om uppgift, mandat och ansvarsfördelning är viktig för att uppnå effektiv samordning över sektors- och nivågränser.

Krisberedskapsmyndighetens (KBM) ansvar för övningsverksamhet är dels att stödja, inrikta och samordna övningsverksamheten för krishanteringssystemets aktörer dels att genomföra samverkansövningar för aktörer i krishanteringssystemet. Att från år 2007 genomföra en samverkansövning per år är ett sätt för KBM att bidra till att nå en hög ambitionsnivå när det gäller övningar.

För att underlätta långsiktig övningsplanering hos aktörerna och övningssamordning mellan aktörerna har denna långsiktiga inriktning av KBM:s samverkansövningar för åren 2008 till 2010 tagits fram. Inriktningen har varit på remiss till samverkansansvariga myndigheter, Forsvarsmakten, samtliga länsstyrelser och organisationen Sveriges kommuner och landsting. Inkomna remissvar har överlag bejakat val av region, val av övade aktörer, val av scenario för respektive övnings liksom föreslagen tid på året för övningarna. KBM har därför kunnat fastställa inriktningen efter endast några smärre ändringar och kompletteringar.

Inriktningen av samverkansövningar kommer årligen att ses över och, vid behov, revideras bland annat med anledning av en förändrad hotbild. Inriktningen för ytterligare en samverkansövning kommer årligen att läggas till på tidsaxeln. Denna rullande planering kommer att beskrivas i KBM:s årliga planeringsinriktning för myndigheterna.

KBM har utvecklat en strategi för övningsverksamheten inom krishanteringssystemet "Så vill vi utveckla övningsverksamheten – en strategi för utveckling av generell krishanteringsförmåga i samhället" (KBM rekommenderar 2006:03) Strategin är utgångspunkt för KBM:s samverkansövningar under kommande år liksom för KBM:s stöd inriktning och samordning av övningsverksamheten för aktörerna i krishanteringssystemet.

Ann-Louise Eksborg

Generaldirektör för Krisberedskapsmyndigheten

Innehåll

1	Inriktning av KBM:s samverkansövningar under 2008–2010	4
1.1	Disposition och läsanvisning	4
1.2	Långsiktig strategi för utveckling av generell krishanteringsförmåga i samhället	4
1.3	Årlig inriktning av övningsverksamheten	5
1.4	Sammankoppling av SAMÖ och andra större övningar	5
2	Faktorer som påverkar SAMÖ	6
2.1	Vad kännetecknar KBM:s samverkansövningar?	6
2.2	Vad bör övas?	6
2.3	Var bör SAMÖ genomföras de närmaste åren?	7
2.4	Vilka aktörer bör framförallt övas?	7
2.5	Vilka scenarier är tänkbara?	8
2.6	Val av övningstyp, övningsform	9
2.7	När och var bör SAMÖ genomföras för att undvika kalender- eller verksamhetskrockar?	10
3	Inriktning av SAMÖ 2008	11
3.1	Sammanfattning av inriktningen för övningen	11
3.2	Vad bör övas?	11
3.3	Vad bör inte övas?	11
3.4	Var bör övningen genomföras?	11
3.5	Vilka aktörer bör övas?	11
3.6	Finns andra tänkbara ingångsvärden till övningen?	12
3.7	Vilken omfattning/övningsform bör övningen ha?	12
3.8	När bör övningen genomföras?	12
4	Inriktning av SAMÖ 2009	13
4.1	Sammanfattning av inriktningen för övningen	13
4.2	Vad bör övas?	13
4.3	Vad bör inte övas?	13
4.4	Var bör övningen genomföras?	13
4.5	Vilka aktörer bör övas?	13
4.6	Finns andra tänkbara ingångsvärden till övningen?	14
4.7	Vilken omfattning/övningsform bör övningen ha?	14
4.8	När bör övningen genomföras?	14
5	Inriktning av SAMÖ 2010	15
5.1	Sammanfattning av inriktningen för övningen	15
5.2	Vad bör övas?	15
5.3	Vad bör inte övas?	15
5.4	Var bör övningen genomföras?	15
5.5	Vilka aktörer bör övas?	15
5.6	Finns andra tänkbara ingångsvärden till övningen?	15
5.7	Vilken omfattning/övningsform bör övningarna ha?	16
5.8	När bör övningen genomföras?	16

1 Inriktning av KBM:s samverkansövningar under 2008–2010

KBM har tagit fram en långsiktig inriktning av sina samverkansövningar (SAMÖ) under 2008 - 2010. Denna inriktning har bland annat tagits fram för att ett antal aktörer i krishanteringssystemet har uttryckt önskemål om att tidigt under 2006 få del av inriktningen för var och en av dessa årliga SAMÖ i syfte att själva kunna påbörja sin övningsplanering.

Inriktningen beskrivs i detta dokument. Det är viktigt att betona att inriktningen bara är en översiktlig, beskrivning av var, när, för vilka målgrupper och vilket scenario som var och en av de tre SAMÖ är tänkta att inriktas mot. Varje SAMÖ får senare sin närmare utformning när planeringsprocessen inleds tillsammans med berörda aktörer cirka två år före varje övnings genomförande.

1.1 Disposition och läsanvisning

I avsnitt tre beskrivs, värderas och prioriteras ett antal faktorer som påverkar SAMÖ och som har utgjort underlaget för inriktning av samverkansövningarna under 2008 – 2010. Vad är en SAMÖ, vad bör övas i en SAMÖ, var bör de tre SAMÖ genomföras, för vilka aktörer, med vilka scenarios som utgångspunkt, i vilken omfattning, med vilka övningsformer och slutligen när under respektive år bör övningen genomföras för att undvika kalender- eller verksamhetskrockar?

Dessa värderingar och prioriteringar har därefter utmynnat i tre översiktligt beskrivna förslag till inriktning av SAMÖ 2008, SAMÖ 2009 och SAMÖ 2010. Inriktningarna beskrivs i avsnitten tre, fyra och fem som alla är disponerade på samma sätt för att underlätta jämförelser dem emellan.

1.2 Långsiktig strategi för utveckling av generell krishanteringsförmåga i samhället

I "Så vill vi utveckla övningsverksamheten" (KBM Rekommenderar 2006:3) beskriver KBM en strategi för utveckling av generell krishanteringsförmåga i samhället under åren 2007 - 2009. Denna strategi kommer att vara utgångspunkten för KBM:s samverkansövningar under dessa år liksom för KBM:s stöd, inriktning och samordning av övningsverksamheten för aktörerna i krishanteringssystemet. I denna inriktning av SAMÖ används samma begrepp för förmåga som i övningsstrategin.

1.3 Årlig inriktning av övningsverksamheten

Planeringshorisonten är ungefär två år för varje samverkansövning och övade myndigheter behöver ett lika långsiktigt planeringsunderlag för egen övningsverksamhet och för att planera deltagande i SAMÖ. Den långsiktiga inriktningen av SAMÖ kommer därför att årligen, vid behov, revideras och inriktningen för en ytterligare SAMÖ läggs till på tidsaxeln. En förändrad hotbild med därav följande behov av nya scenarier är en anledning till att ändra inriktningen av SAMÖ.

Denna rullande planering av SAMÖ kommer att beskrivas i KBM:s årliga planeringsinriktning för myndigheterna.

1.4 Sammankoppling av SAMÖ och andra större övningar

KBM:s uppfattning är att sammankopplingar mellan SAMÖ och andra större övningar för aktörerna i krishanteringssystemet mycket väl kan göras och kan bidra till att minska belastningen på myndigheterna när det gäller att delta i övningar och därmed också hålla de totala kostnaderna för övningar nere.

En förutsättning för att sammankopplade övningar skall bli ändamålsenliga och effektiva är emellertid att det finns en fungerande övningsamordning mellan myndigheterna i krishanteringssystemet.

De övergripande målen för SAMÖ bygger på KBM:s uppfattning om vilken inriktning övningsverksamheten bör ha för att utveckla generell krishanteringsförmåga hos aktörerna i krishanteringssystemet, enskilt och tillsammans. Denna uppfattning uttrycks i KBM:s övningsstrategi.

2 Faktorer som påverkar SAMÖ

2.1 Vad kännetecknar KBM:s samverkansövningar?

KBM anser att en nationell, övergripande samverkansövning (SAMÖ) utmärks av följande faktorer:

- Är en samverkansövning för myndigheter och aktörer med ansvar för samhällsviktiga funktioner.
- Syftar till att öka den generella krishanteringsförmågan hos aktörerna i krishanteringssystemet.
- Bygger på scenarier som utgör – eller bedöms kunna utvecklas till – en extraordinär händelse.
- Minst tre till fem samverkansmyndigheter inom två eller flera samverkansområden övas.
- Ledningskedjan - nationell nivå - regional nivå - lokal nivå beaktas alltid. Av dessa prioriteras nationell och regional nivå.
- Minst två till tre län övas alternativt ett stort län.
- Samverkan mellan offentlig sektor och privat sektor (media, företag och organisationer i övrigt i näringslivet, frivilligorganisationer, spontant frivilliga, allmänhet) beaktas alltid.
- Internationell samverkan och samverkan inom EU är en naturlig del under en extraordinär händelse och beaktas alltid.
- Fältenheter kan, men måste inte alltid, övas i SAMÖ.

2.2 Vad bör övas?

Generell krishanteringsförmåga enligt KBM:s övningsstrategi.

- Krishanteringsförmåga bör övas i samtliga SAMÖ d.v.s. att utöva krisledning (leda egen verksamhet, verka för nödvändig samverkan, samordna och informera)
- Operativa insatser kan övas.

I samband med inledningen av övningsplaneringen bestäms, för varje SAMÖ, vilka aspekter av krishanteringsförmågan som särskilt ska ligga i fokus för övningen. I och med detta slås den övergripande målsättningen och avgränsningen av övningen fast bl.a. med utgångspunkt i resultat från tidigare samverkansövningar samt med underlag från den årliga uppföljningen (ÅU).

Övningarna har som övergripande syfte att:

- Öka kompetensen och färdigheten gällande samhällets krishanteringsförmåga.
- Bedöma samhällets samlade krishanteringsförmåga.
- Ge deltagande myndigheter möjlighet att bedöma, pröva och utveckla sin egen organisations krishanteringsförmåga.

De offentliga aktörerna i krishanteringssystemet och privata aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet behöver öva tillsammans - både samverkan och breddat resursutnyttjande.

Internationell samverkan, samverkan inom EU, bilateral samverkan övas avseende:

- Att alarmera och informera internationellt.
- Att ta emot internationellt stöd vid kriser i Sverige.
- Att kunna lämna stöd till andra drabbade länder.
- Att bistå organisationer i EU med krishantering.

Erfarenheter från SAMÖ 2004 visade att ett antal aspekter av krisledning bör stärkas – främst avseende:

- Ansvarsfördelning.
- Lägesbild.
- Extern informationshantering.
- Samverkansmetoder.
- Ökad kunskap om övningsmetodik.

Efter genomförandet av SAMÖ 2007 kommer ytterligare erfarenheter att dokumenteras och påverka de efterföljande SAMÖ.

2.3 Var bör SAMÖ genomföras de närmaste åren?

- Storstadsregionerna är prioriterade: I SAMÖ 2004 övades Göteborgsregionen och i SAMÖ 2007 övas Stockholmsregionen. Malmöregionen bör därför övas i någon av de närmast kommande SAMÖ.
- Län: De närmaste åren bör Skåne, samt något eller några län i Götaland, Svealand och Norrland som inte övades i SAMÖ 2004 eller kommer att övas i SAMÖ 2007, prioriteras.

2.4 Vilka aktörer bör framförallt övas?

De aktörer som primärt ska övas är de följande:

- Nationell nivå d.v.s. regeringen.
- Centrala sektorsansvariga myndigheter inom samverkansområden/mellan samverkansområden.
- Regional nivå d.v.s. länsstyrelserna och landstingen.

Följande aktörer kan involveras i SAMÖ – ibland som övade, ibland genom motspel - men inte som primära målgrupper att öva i sin helhet i SAMÖ:

- För att öva hela kedjan av geografiskt områdesansvar (exempelvis i rapportering) i en SAMÖ behöver en eller ett fåtal kommuner i den valda regionen övas. Sveriges kommuner är emellertid ingen primär målgrupp i sig, just för SAMÖ.
- Aktörer från Försvarmakten.

- Privata aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet kan inbjudas att delta i en SAMÖ. Som privat aktör räknas media, företag och organisationer i näringslivet, frivilligorganisationer, andra organisationer, spontant frivilliga och enskilda medborgare.
- Internationella aktörer och EU.

2.5 Vilka scenarier är tänkbara?

Generell krishanteringsförmåga kan egentligen övas oavsett val av scenario. Nedanstående är tänkbara underlag för scenarier. Det finns dock begränsningar i när dessa kan komma att finnas tillgängliga som planeringsunderlag för en SAMÖ.

För att ett scenario ska uppfattas som sannolikt bör valet främst styras av var övningen ska genomföras och med vilka aktörer. Kombinationer av scenarier är tänkbara. Exempel på underlag för scenarier är:

- De nio omvärldsexempel som KBM har tagit fram på regeringens uppdrag.
- Gemensamma teman för risk- och sårbarhetsanalyser (RSA). Om analyser på ett gemensamt RSA-tema genomförs 2006, analyseras och sammanställs dessa av KBM under 2007. Temat och resultaten kan utgöra grund för scenario för övningsplanering under 2008. RSA-temat övas därför tidigast under SAMÖ 2009.
- RSA-analyser utan gemensamt tema. Med ovanstående planeringsintervall kan RSA-resultaten för 2005 påverka scenario och övas i SAMÖ 2008.
- KBM:s projekt Kritiska beroendeförhållanden i samhället. Projektet som startar den 20 mars 2006 kommer att innehålla tre delprojekt som kan komma att utgöra ingångsvärden för SAMÖ. Inom ramen för det pilotarbete som bedrivits sent under 2005 har en typsituation för pandemi tagits fram (första delprojektet). Erfarenheter från denna kan komma att vara användbara för SAMÖ 2009. Övriga typsituationer är i dagsläget inte beslutade men en naturhändelse (höga flöden och översvämningar) och en typsituation om informationssäkerhet eller störningar i elektroniska kommunikationer är planerade.
- Annat aktuellt scenario p.g.a. hotbildsutvecklingen.
- Erfarenheter från verkliga kriser dokumenterade i utredningar, analyser, observatörsrapporter eller annat.

2.6 Val av övningstyp, övningsform

Övningstyperna är larmövning/startövning/systemövning, stabsövning, beslutsövning och samverkansövning. Övningsformerna/övningsmetoderna är seminarier eller simulering med motspel. Dessa begrepp beskrivs närmare i KBM:s övningsstrategi.

Seminarier är främst avsedd för de tre förstnämnda övningstyperna medan simulering är avsedd för samverkansövningar.

Skälet till att simulering är den klart mest effektiva övningsformen/-metoden för en SAMÖ är att den, i största möjliga utsträckning, söker efterlikna verkligheten i ett skarpt läge.

I en simuleringsövning befinner sig de övade på sina ordinarie ledningsplatser med där befintligt ledningsstöd och/eller på fältet. Alternativet att genomföra en simuleringsövning med de övade i gemensamma lokaler är visserligen möjligt när man inte övar på fältet utan endast krisledningsorganisationer men har bedömts ge ett sämre pedagogiskt utbyte genom att man inte är i sin autentiska miljö.

Förenklat uttryckts finns det två sätt att planera en simuleringsövning – genom en "bred planeringsprocess" eller genom en "smal planeringsprocess". I arbetet med såväl SAMÖ 2004 som SAMÖ 2007 användes den "breda planeringsprocessen". KBM förordar att den "smala planeringsprocessen" används i kommande SAMÖ då den är betydligt mindre resurskrävande såväl för KBM som för de myndigheter som övas.

Skillnaden mellan de två processerna förklaras nedan.

- Simuleringsövning med "bred planeringsprocess"
Utbildande seminarier genomförs under förberedelsearbetet, övningen genomförs med motspel, antingen momentspel (förskjuten tid) eller löpande spel (realtid) och ett uppföljningsseminarium genomförs efter övningen.

De övade beslutar själva om sin ambitionsnivå och vad de vill öva. De övade myndigheterna deltar i övningsplaneringen, de deltar i motspelet och de övas.

- Simuleringsövning med "smal planeringsprocess"
Utbildande seminarier sker vid behov men då i varje övad myndighets egen regi. En övning genomförs med motspel, antingen momentspel eller löpande spel. Uppföljningsseminarium genomförs efter övningen.

De övade anmäler sina önskemål om ambitionsnivå och vad de vill bli övade i till övningsledningen. Till skillnad från i den "breda planeringsprocessen" är det emellertid övningsledningen som, utifrån övningens övergripande mål, väljer ambitionsnivå och vad

som ska övas. De övade myndigheterna deltar inte i övningsplaneringen utan övningen planeras därefter av en mindre grupp bestående av KBM:s övningsledning med ett begränsat expertstöd från externa aktörer.

Övningsplaneringen stäms dock av med de övade allteftersom arbetet framskrider.

Fördelen med den "breda planeringsprocessen" är att de övade myndigheterna är delaktiga i såväl förberedelserna för övningen som i övningen. Nackdelen är att den är resurskrävande för de övade.

Omvänt är fördelen med den "smala planeringsprocessen" att den är väsentligt mindre resurskrävande men till priset av att de övade myndigheterna är mindre delaktiga i planeringsprocessen.

2.7 När och var bör SAMÖ genomföras för att undvika kalender- eller verksamhetskrockar?

Följande faktorer har eller kommer att beaktas när det gäller att välja tid, plats och scenario för SAMÖ 2008-2010 i syfte att undvika kalenderkrockar eller att några regioner eller aktörer blir alltför belastade:

- Samverkansansvarigas övningar.
- Kärnkraftsövningar som genomförs vartannat år på hösten – 2008 i Kalmar och 2010 i Uppsala.
- Länsstyrelsernas övriga övningar.
- SRV:s övningar.
- Försvarsmaktens civil – militära övningar.
- Internationella övningar och övningar inom EU.
- Barent's rescue genomförs preliminärt under hösten 2009.

April har visat sig vara en bra tidpunkt för att årligen genomföra SAMÖ. Detta ger också möjlighet att under hösten efter en övning beakta övningsresultaten vid verksamhetsplaneringen.

I inledningen av planeringsprocessen före varje SAMÖ bör ett startmöte hållas för berörda myndigheter så att dessa tidigt involveras i övningen.

3 Inriktning av SAMÖ 2008

3.1 Sammanfattning av inriktningen för övningen

Scenariot utgår från att ett IT/tele-haveri alternativt en attack drabbar Sveriges finansiella system och finansmarknader. Krisen drabbar individen och samhällsfunktionerna på alla nivåer – nationell, central, regional och lokal – men huvudansvaret för att lösa krisen ligger hos de sektorsansvariga myndigheter på central nivå. Främst berörs myndigheter inom Samverkansområde Ekonomisk säkerhet. På regional/lokal nivå väljs några län ut för att öva vad krisen får för effekter på denna nivå och hur detta kan hanteras.

3.2 Vad bör övas?

- Krishanteringsförmåga - att utöva krisledning (leda egen verksamhet, verka för nödvändig samverkan, samordna och informera)

3.3 Vad bör inte övas?

- Operativa insatser på fältet.

3.4 Var bör övningen genomföras?

Scenariot förutsätter ett agerande på central nivå av berörda sektorsansvariga myndigheter. Detta arbete är inte knutet till ett visst geografiskt område.

Därtill kan scenariots effekter på regional/lokal nivå övas i några län, förslagsvis:

- I ett tätbefolkat län i Svealand.
- I ett à två angränsande, mer glesbefolkade, län – exempelvis Gävleborgs län och Dalarna.

3.5 Vilka aktörer bör övas?

- Geografiskt områdesansvariga på regional och nationell nivå.
- Geografiskt områdesansvariga på lokal nivå, - en eller två kommuner per län - kommer att involveras som övade eller i motspel.
- Sektorsansvariga myndigheter främst de inom samverkansområde Ekonomisk säkerhet men eventuellt också samverkansområde Teknisk infrastruktur beroende på hur brett scenariot används.

3.6 Finns andra tänkbara ingångsvärden till övningen?

- Det finns två omvärldsexempel – IT-attack mot telekommunikationer och IT-attack med oklart ursprung mot de finansiella systemen som kan användas.
- Ingen gemensam RSA-analys på detta eller annat tema fanns under 2005, för analys under 2006 och som ingångsvärde i övningsplaneringen under 2007. Det kommer därför inte att finnas något RSA-tema som underlag för scenario för SAMÖ 2008.
- KBM:s Beroendeprojekt. Beroende på val av typsituation för det andra delprojektet inom KBM:s Beroendeprojekt (september 2006-augusti 2007) kan det komma att utvecklas en typsituation avseende IT/telehaveri eller IT-attack mot de finansiella systemen under våren 2007. Om så sker kan denna fungera som ingångsvärde i SAMÖ 2008.
- Erfarenheter från verkliga kriser dokumenterade i utredningar, analyser, observatörsrapporter eller annat.

3.7 Vilken omfattning/övningsform bör övningen ha?

- Övningen bör genomföras i mindre omfattning än föregående SAMÖ 2004 och 2007.
- En simuleringsövning som planeras resurssnålt genom den "smala" planeringsprocessen.

3.8 När bör övningen genomföras?

Övningen bör genomföras i april 2008.

4 Inriktning av SAMÖ 2009

4.1 Sammanfattning av inriktningen för övningen

En pandemisituation uppstår med början i Malmö-området, eventuellt via smittspridning över Öresundsbron och/eller via färjor och flyg och sprids först över Skåne och sedan norrut till mer glest befolkade län. Problem som uppstår är t.ex. tillgång till läkemedel, smittrisk, rädsla hos befolkningen osv. Främst berörs sektorsansvariga myndigheter inom Samverkansområde Spridning av allvarliga smittämnen, giftiga kemikalier och radioaktiva ämnen, Samverkansområde Skydd, undsättning och vård, *Samverkansområde Transporter* samt områdesansvariga i berörda län och kommuner.

4.2 Vad bör övas?

- Krishanteringsförmåga - att utöva krisledning (leda egen verksamhet, verka för nödvändig samverkan, samordna och informera)
- Eventuellt operativa insatser på fältet

4.3 Vad bör inte övas?

-

4.4 Var bör övningen genomföras?

- I storstadsmiljö - Malmö/Öresundsregionen
- I två à tre angränsande, mer glest befolkade, län – Kronobergs län, Jönköpings län, Hallands län eller Blekinge län.

4.5 Vilka aktörer bör övas?

- Geografiskt områdesansvariga på lokal, regional, och nationell nivå.
- En eller flera kommuner per län.
- Sektorsansvariga myndigheter främst inom Samverkansområde Spridning av allvarliga smittämnen, giftiga kemikalier och radioaktiva ämnen, Samverkansområde Skydd undsättning och vård och Samverkansområde Transporter.
- Eventuellt, i begränsad omfattning, aktörer på fältet för operativa insatser.

4.6 Finns andra tänkbara ingångsvärden till övningen?

- Det finns ett omvärldsexempel om pandemi.
- RSA-analyser kommer att genomföras på ett gemensamt tema under 2007. Om pandemi väljs för SAMÖ 2009 kan RSA-analyserna genomföras på detta tema och resultaten av analyserna utgöra ingångsvärde för övningsplaneringen under 2008.
- KBM:s Beroendeprojekt. Inom ramen för ett pilotarbete (sent 2005) och det första delprojektet (mars 2006-april 2007) har en typsituation för pandemi tagits fram. Erfarenheter från denna typsituation kan vara ingångsvärden för SAMÖ 2009 som planeras under 2007 och 2008.
- Utvärdering och uppföljning av SAMÖ 2007 ger ingångsvärden till SAMÖ 2009.
- Erfarenheter från verkliga kriser dokumenterade i utredningar, analyser, observatörsrapporter eller annat.

4.7 Vilken omfattning/övningsform bör övningen ha?

En större SAMÖ än under 2008 men inte lika stor som SAMÖ 2007:

- Krisledningsorganisationer
- Eventuellt, i begränsad omfattning, aktörer på fältet
- En simuleringsövning som planeras resurssnålt genom den "smala" planeringsprocessen.

4.8 När bör övningen genomföras?

Övningen bör genomföras i april 2009.

5 Inriktning av SAMÖ 2010

5.1 Sammanfattning av inriktningen för övningen

En naturhändelse av stor omfattning drabbar stora delar av Norrland. Ett flertal sektorsansvariga myndigheter inom samverkansområdena kan komma att beröras. Den exakta typen av händelse och vilka aktörer som berörs är ännu inte utrett.

5.2 Vad bör övas?

- Krishanteringsförmåga - att utöva krisledning (leda egen verksamhet, verka för nödvändig samverkan, samordna och informera)

5.3 Vad bör inte övas?

- Operativa insatser på fältet

5.4 Var bör övningen genomföras?

- I två à tre norrlandslän – Jämtlands län, Västernorrlands län, Västerbottens län eller Norrbottens län.

5.5 Vilka aktörer bör övas?

- Geografiskt områdesansvariga på lokal, regional och nationell nivå
- En eller flera kommuner per län.
- Sektorsansvariga myndigheter inom samverkansområden.

5.6 Finns andra tänkbara ingångsvärden till övningen?

- Ett omvärldsexempel finns om väderstörningar som orsakar långvarig effektbrist i elförsörjningen.
- RSA-analyser kommer att genomföras på ett gemensamt tema under 2008. Om naturhändelse av stor omfattning väljs för SAMÖ 2010 kan RSA-analyserna genomföras på detta tema och resultaten av analyserna utgöra ingångsvärde för övningsplaneringen under 2009.
- KBM:s Beroendeprojekt. Om typsituationen naturhändelse (ev. höga flöden) väljs för det andra eller det tredje delprojektet kan denna bli ett ingångsvärde i SAMÖ 2010, som planeras under 2008 och 2009.
- Utvärdering och uppföljning av SAMÖ 2008 blir ingångsvärden till 2010.
- Erfarenheter från verkliga kriser dokumenterade i utredningar, analyser, observatörsrapporter eller annat.

5.7 Vilken omfattning/övningsform bör övningarna ha?

- Övningen bör genomföras i mindre omfattning än föregående SAMÖ 2009.
- En simuleringsövning som planeras resurssnålt genom den "smala" planeringsprocessen.

5.8 När bör övningen genomföras?

Övningen bör genomföras i april 2010